

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 11C/28/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8825201066
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Zolotová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2025:8825201066.3

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou v spore žalobcu: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, D. XX/X, E., XXX XX F., proti žalovanému: Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik, Povodie Hornádu, odštepny závod, Ďumbierska 910/14, Košice – mestská časť Sever, 041 59 Košice, IČO: 36 022 047, o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. V y h o v u j e odvolaniu žalobcu zo dňa 25.08.2025 a uznesenie č.k. 11C/28/2025-41 zo dňa 06.08.2025 z r u š u j e.

II. N a r i a ě u j e toto neodkladné opatrenie:

„Súd zakazuje žalovanému, aby na pozemku C-KN č. XXXX/X v k.ú. G. a na novovytvorenej parcele C-KN č. XXXX/XX vo výmere 138 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvoria k.ú. G., okres H. I. J., ktorá vznikla na základe GP č. GDZV-49-17/2020 zo dňa 20.08.2020, ktorá bola úradne overená Okresným úradom Vranov nad Topľou, katastrálny odbor dňa 21.09.2020 pod č. G1-523/2020, boli vykonávané akékoľvek neoprávnené zásahy tzv. komerčné objekty služieb na promenáde, ktorými by nastal nenávratný stav a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej a to reštitučného konania vedeného pred Okresným úradom Vranov nad Topľou, Pozemkový a lesný odbor, pod číslom OU-VT-PLO-2025/000495-063.“

III. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie v samostatnom uznesení v lehote 60 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

o d ō v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podaným návrhom na vydanie neodkladného opatrenia domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zakázal, aby na pozemku C-KN č. XXXX/X v k.ú. obce G. a na novovytvorenej parcele C-KN č. XXXX/XX vo výmere 138 m², druh pozemku zastavaná a nádvoria k.ú. G., okres H. I. J., ktorá vznikla na základe GP č. GDZV-49-17/2020 zo dňa 20.08.2020, ktorá bola úradne overená Okresným úradom Vranov nad Topľou, katastrálny odbor dňa 21.09.2020 pod č. G1-523/2020, boli vykonávané akékoľvek neoprávnené zásahy tzv. komerčné objekty služieb na promenáde, ktorými by nastal nenávratný stav a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. O aké konanie sa má jednať neuviedol. V texte len poukazoval na vedené reštitučné konanie.

2. Podanie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že odporca je správcom pozemku C-KN č. XXXX/X v k.ú. obce G., okres H. I. J., ktorému do správy tento pozemok zverila Slovenská republika. Predmetom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je nehnuteľnosť (pozemok), a to novovytvorená parcela C-KN č. XXXX/XX o výmere 138 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvoria k.ú. G., okres H. I. J., ktorá vznikla z pozemku C-KN č. XXXX/X v k.ú. obce G. I. základe GP č. GDZV-49-17/2020 zo dňa 20.08.2020, ktorá bola úradne overená Okresným úradom Vranov nad Topľou, katastrálny

odbor dňa 21.09.2020 pod č. G1-523/2020. Predmetom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je nehnuteľnosť, na ktorú bol podaný reštitučný nárok dňa 20.12.2004 Vec: Uplatnenie nároku na navrátenie vlastníctva v zmysle zákona č. 503/2003 Z.z. - § 5 ods. 1 a tento reštitučný nárok je zaevidovaný na Pozemkovom a lesnom odbore Vranov nad Topľou pod č. 1171/2004. Na základe reštitučného nároku zo dňa 20.12.2004 prebieha už viac ako 20 rokov reštitučné konanie. Okresný úrad Vranov nad Topľou, Pozemkový a lesný odbor, I. K. X, XXX XX H. I. J., dňa 12.02.2025 vydal Rozhodnutie č. OU-VT-PLO- 2025/000495-063, ktorým navrhovateľovi priznal podľa § 6 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. náhradu za vyvlastnený pozemok. Proti tomuto Rozhodnutiu č. OU-VT-PLO-2025/000495-063 zo dňa 12.02.2025 bolo podané zo strany navrhovateľa a rovnako tak aj zo strany jeho splnomocnenca E. C. odvolanie, o ktorom bude rozhodovať nadriadený orgán a to Okresný úrad Prešov, odbor opravných prostriedkov. Avšak už teraz sa dá jednoznačne konštatovať, že predmetný vec reštitučného nároku skončí na príslušnom Správnom súde v Košiciach (III.ÚS 552/2024-14). Ako je zrejmé z Rozhodnutia č. OU-VT-PLO-2025/000495-063 zo dňa 12.02.2025, tak sám Okresný úrad Vranov nad Topľou, Pozemkový a lesný odbor skonštatoval, že ku vyvlastneniu pozemku nedošlo, keďže neboli splnené (Napr. podľa idey spravodlivosti sa uprednostňuje ochrana vlastníckeho práva pôvodného vlastníka pred ochranou vlastníckeho práva nadobúdateľa. Ochrana vlastníckeho práva pôvodného vlastníka. Ústavný súd SR, I. ÚS 726/2016). Vlastnícke právo je nepremiľateľné a vlastnícke právo navrhovateľa siaha cez jeho pra-pra rodičov do prvej polovice 19.storočia. Okrem toho je potrebné poukázať na to, že Okresný úrad Vranov nad Topľou, Pozemkový a lesný odbor skonštatoval v Rozhodnutí č. OU-VT-PLO-2025/000495-063 zo dňa 12.02.2025, že sa nestotožňuje so svojim vlastným rozhodnutím a vlastne rozhodol tak iba preto, že mu to uložil nadriadený orgán. Pričom ako je zrejmé, tak pokyny nadriadeného orgánu nemajú oporu v dotknutých zákonoch. V ďalšom uviedol, že novovytvorená parcela C-KN č. XXXX/XX vo výmere 138 m2, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie k.ú. G., okres H. I. J., ktorá vznikla z pozemku C-KN č. XXXX/X k.ú. obce G., bola pôvodnou parcelou č. XXXX. a v roku 2002 bola časť tejto parcely neoprávnené predaná obcou Kvakovce a následne v konaní na Okresnom súde Vranov nad Topľou sp.zn. 6C/147/2005, potvrdený Krajským súdom Prešov sp.zn. 21Co/107/2017, ktorým bol pozemok vrátený navrhovateľovi a jeho rodine. Odporca a obec G. uzatvorili zmluvu: Nájomná zmluva o nájme pozemkov – k.ú. G., LV č. XX, prenájom pozemkov za účelom realizácie projektu „Národné centrum vodných športov, oddychu a histórie“, zo dňa 23.06.2017, účinné dňa 15.07.2017 platnej do 31.12.2036, č. zmluvy: 1161/2017-KE. K odporcovi je nájomný vzťah na pozemok parcela CKN č. XXXX/X, CKN č. XXXX/XX, CKN č. XXXX/X, CKN č. XXXX/X, CKN č. XXXX/X, CKN č. XXXX/XX na dobu určitú do 31.12.2036, na základe Nájomnej zmluvy o nájme pozemkov zo dňa 23.06.2017, N-14/2017-353/17. Navrhovateľ už raz podal návrh na vydanie neodkladného opatrenia a to podaním zo dňa 24.01.2023. Pričom Okresný súd Vranov nad Topľou, sp.zn. 11C/3/2023 uznesením zo dňa 02.02.2023 zamietol tento návrh navrhovateľa, čo následne aj potvrdil Krajský súd Prešov sp.zn. 2Co/15/2023 zo dňa 12.04.2023. Uviedol, že pochopil čo rozhodnutím bolo konštatované vo veci sp.zn. 11C/3/2023, sp.zn. 2Co/15/2023 a to, že v čase podania 24.01.2023 neexistovali konkrétne ohrozenia nároku a návrh bol tak neurčitý. Avšak práve preto, že v tomto období dochádza k preukázateľnému zásahu do pozemku (nároku navrhovateľa), v intenciách konštatovania v sp.zn. 11C/3/2023, sp.zn. 2Co/15/2023, predkladá tieto dôkazy, majúce silu priviesť nenávratný stav voči nároku navrhovateľa, sú zrejmé a jedná sa o konkrétne skutočnosti. Napr. Pre vyhovenie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí ísť o osvedčenie takého stavu právnych (nie len faktických) vzťahov medzi navrhovateľom a stranou, ktorá návrh nepodala, ktorý vyžaduje rýchlu úpravu pomerov medzi nimi súdom, t.j. naliehavosť situácie i po právnej stránke, a taktiež o osvedčenie ohrozenia nároku, keď jeho ohrozenie musí byť podložené konkrétnymi skutočnosťami. Krajský súd Nitra, sp.zn. 8Co/12/2023. Obdobne bolo konštatované aj OS Vranov nad Topľou v sp.zn. 11C/3/2023. Taktiež keďže sa jedná o zásah tretej osoby (obec Kvakovce) má vydanie neodkladného opatrenia účinok aj na takúto osobu. Neodkladné opatrenie je možné nariadiť aj voči tretej osobe. Krajský súd Trnava, sp.zn. 21Cob/43/2017. Zo situačného plánu a výzvy pre verejnosť zo strany OÚ Vranov nad Topľou, odbor starostlivosti o životné prostredie jednoznačne vyplýva developerský plán výstavby objektov aj na p.č. C-KN č. XXXX/X v k.ú. G., kde sa nachádza aj novovytvorená p.č. C-KN č. XXXX/XX. Predložené dôkazy sú presne v intenciách Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp.zn. 11C/3/2023 a Krajského súdu Prešov sp.zn. 2Co/15/2023 a teda sú zrejmé a jedná sa o konkrétne skutočnosti. Uvedené súdy týmto svojimi rozhodnutiami konštatovali, že v tom čase (rok 2023) neexistovali skutočnosti, ktoré by mali predstavovať skutočnú hrozbu zásahu do nároku. Avšak v aktuálnom čase je preukázateľné, že správanie sa odporcu smeruje k nenahradiťelnej ujme navrhovateľa. Vzhľadom k uvedenému podáva preto tento návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, aby tak chránil svoje vlastnícke práva a koná tak v zmysle zásady „ Právo patrí bdelym, pozorným a starostlivým,“ a teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu svojich práv a svoje povinnosti plnia

s dostatočnou starostlivosťou a sú predvídavi aj čo do možnosti vzniku problémov s preukazovaním splnenia ich právnych povinností (napr. Najvyšší súd SR, rozsudok, sp.zn. 3 Sdo 257/2009, zo dňa 14.03.2011, že právo patrí bdelym (pozorným, obozretným, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu svojich práv, práv vlastníckych). Základným prvkom právnej istoty je istota občana, že sa voči nemu bude zachovávať právo. Právnu istotu ďalej konkretizujú tieto právne princípy: konanie orgánov verejnej moci musí byť pre občana v rámci určitých hraníc predvídateľné a kalkulatívne.

3. Z podania zo dňa 20.12.2004 podpísaného L. M., nar. XX.XX.XXXX a N. C., nar. XX.XX.XXXX adresovaným Obvodnému pozemkovému úradu, si vyššie uvedené osoby uplatnili nárok na navrátenie vlastníctva v zmysle zákona č. 503/2003 Z. z. podľa § 5 ods. 1. k pozemkom v kat. území G. – časť D., vložka XX, KN parc. č. XXXX vo výmere 277 m². Pôvodným vlastníkom tejto nehnuteľnosti bol otec žiadateľov – L. M., ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX. Pôvodný vlastník L. M. vlastnil uvedenú nehnuteľnosť v podiele 1.

4. Z rozhodnutia Okresného úradu Vranov nad Topľou, Pozemkový a lesný odbor č. OU-VT-PLO-2025/000495-063 zo dňa 12.02.2025 vyplýva, že žalobca je oprávnenou osobou podľa § 2 ods. 2 písm. e) reštitučného zákona a spĺňa podmienky uvedené v § 3 ods. 1 písm. l) reštitučného zákona, nakoľko parcela mpč.XXXX zapísaná v pozemkovoknižnej vložke číslo XX katastrálneho územia G. v celkovej výmere 10 161 m² prislúchajúcej podielu 1 jeho právnej predchodkyni prešla do vlastníctva štátu v rozhodujúcom období na základe vyvlastnenia bez náhrady, ak nehnuteľnosť existuje a nikdy neslúžila na účel, na ktorý bola vyvlastnená. V II. výroku mu podľa § 6 ods. 2 reštitučného zákona sa žiadateľovi priznáva právo na náhradu za vyvlastnený pozemok vo výmere 138m² zodpovedajúci podielu 1, ktorý existuje a nikdy neslúžil na účel, na ktorý bol vyvlastnený. Rozhodnutie doposiaľ nenadobudlo právoplatnosť.

5. Z pripojeného spisu sp.zn. 11C/3/2023 súd zistil, že žalovaný uzatvoril dňa nájomnú zmluvu o nájme pozemkov s obcou G.. Predmetom nájmu boli aj vyššie uvedené nehnuteľnosti s tým, že predmet nájmu bol prenajatý výlučne za účelom realizácie projektu pod spoločným názvom „Národné centrum vodných športov, oddychu a histórie“.

6. Z informácie pre verejnosť podľa § 24 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov vyplýva, že O. G. predložila dňa 21.05.2025 na Okresný úrad Vranov nad Topľou- odbor starostlivosti o životné prostredie podľa § 29 ods. 1 písm. a) zákona č. 24/2006 Z.z. „o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov“, v znení nesk. predpisov zámer navrhovanej činnosti: „Národné centrum vodných športov, oddychu a športovej histórie“. Miestom realizácie má byť dotknutá O. G., parc. C-KN č. XXXX/XX, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/XX, XXXX/XX, XXXX/XX P. XXXX/X.

7. Uznesením č.k. 11C/28/2025-36 zo dňa 24.06.2025 súd žalobcu v zmysle ustanovení Civilného sporového poriadku vyzval, aby v lehote 10 dní od doručenia tohto uznesenia, svoj návrh na neodkladné opatrenie doplnil tak, aby z podania bolo zrejmé, čo ním sleduje, čoho sa domáha, teda aby uviedol určitý, zrozumiteľný a vykonateľný petít (návrh celého výroku ako má súd rozhodnúť tak, aby návrh výroku spĺňal podmienky jeho vykonateľnosti), vrátane špecifikácie konania, do ktorého skončenia navrhuje neodkladné opatrenie vydať.

8. Keďže žalobca svoj návrh na vydanie neodkladného opatrenia v lehote ustanovenej súdom nedoplnil, súd uznesením č.k. 11C/28/2025-41 zo dňa 06.08.2025 odmietol podanie žalobcu doručené súdu dňa 19.06.2025 označené ako „Návrh na vydanie neodkladného opatrenia“. Uznesenie bolo žalobcovi doručené dňa 15.08.2025.

9. Žalobca v podaní doručenom súdu dňa 27.08.2025 podal odvolanie proti odmietnutiu návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote. Odvolanie odôvodnil tým, že výzva súdu mu nebola riadne a zákonne doručená a preto na ňu nemohol ani reagovať, keďže poštový doručovateľ mu do zriadenej schránky nedoručil Oznámenie o uložení zásielky. Na osvedčenie svojho tvrdenia predložil listinný dôkaz Info preverenie pošta- (PNN-LLRKW-357), z ktorého je jeho tvrdenie zrejmé. Vzhľadom na uvedené má zato, že odmietnutie jeho návrhu na vydanie

neodkladného opatrenia súdom bolo neopodstatnené a nedôvodné. V ďalšom uviedol, že dôvod súdu, pre ktorý odmietol nariadenie neodkladného opatrenia je nielen formalistický, ale aj alibistický. Žalobca do návrhu doložil Rozhodnutie č. OU-VT-PLO-2025/000495-063 zo dňa 12.02.2025 vydané Okresným úradom Vranov nad Topľou, Pozemkový a lesný odbor. Toto rozhodnutie bolo napadnuté odvolaním zo strany žalobcu a keďže z doterajšieho priebehu reštitučného konania č. 1171/2004 je zrejmé, že pokiaľ Okresný súd Prešov ako odvolací orgán vo veci č. OU-VT-PLO-2025/000495-063 rozhodne v prospech žalobcu alebo v prospech žalovaného, tak žiadna zo strán nebude spokojná s negatívnym výsledkom a následne sa obráti na príslušný súd jedna alebo druhá neúspešná strana. Žalobca nemá povinnosť formulovať petít rozhodnutia, ale iba formulovať žalobu tak, aby bolo zrejmé, čoho sa domáha. V ďalšom uviedol, že petít zrozumiteľne zosumarizoval v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Nemôže predsa vedieť o aké rozhodnutie vo veci samej pôjde, momentálne však vie, že predmet skončí na správnom súde. Takže až na správnom súde pôjde o rozhodnutie vo veci samej. Poukázal pritom na rozhodnutie NS SR, sp.zn. 1Cdo/140/2018. Žalobca podal svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v intenciách rozhodnutia Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp.zn. 11C/3/2023 v uznesení zo dňa 02.02.2023, v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Prešov sp.zn. 2Co/15/2023 zo dňa 12.04.2023, kde sa konštatovalo, že musí ísť o osvedčenie ohrozenia nároku, keď jeho ohrozenie musí byť podložené konkrétnymi skutočnosťami. Žalobca vo svojom návrhu zo dňa 19.06.2025 predložil jednoznačné listinné dôkazy ohrozujúce jeho nárok. Súd sa však uvedeným vôbec nezaoberal. Zároveň uviedol, že podal návrh na zápis poznámky podľa § 39 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z.z. katastrálneho zákona zo dňa 09.06.2025 na Okresný úrad Vranov nad Topľou, Kataster nehnuteľnosti a aktuálne na Liste vlastníctva č. XX, p.č. XXXX/X je uvedená poznámka a to, že je vedené reštitučné konanie na základe Rozhodnutia č. OU-VTPLO-2025/000495-063 zo dňa 12.02.2025 doposiaľ neprávoplatného. Žalobca doložil do svojho návrhu listiny, ktoré preukazujú, že do jeho nároku bude zasiahnuté stavebnou činnosťou tak, že dôjde k nenávratnému stavu jeho nároku. Vzhľadom na uvedené navrhol zrušiť uznesenie zo dňa 06.08.2025 a vydať uznesenie, ktorým bude nariadené neodkladné opatrenie.

10. Podľa § 129 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak sa podanie opraví alebo doplní v celom rozsahu v súlade s výzvou podľa odseku 1 najneskôr do uplynutia lehoty na podanie odvolania proti uzneseniu o odmietnutí podania, o odvolaní proti tomuto uzneseniu môže rozhodnúť súd, ktorý ho vydal.

11. Keďže žalobca uznesenie Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 11C/28/2025-41 zo dňa 06.08.2025 napadol odvolaním v zákonom stanovenej lehote s tým, že zároveň podal vysvetlenie k svojmu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, súd v I. výroku tohto uznesenia postupom podľa § 129 ods. 4 CSP vyhovel odvolaniu žalobcu a zrušil uznesenie č.k. 11C/28/2025-41 zo dňa 06.08.2025.

12. Súd však k tvrdeniam žalobcu v odvolaní uvádza, že z pôvodne podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd nemal jednoznačne za preukázané to, do skončenia ktorého konania navrhuje neodkladné opatrenie vydať. Žalobca síce v návrhu uviedol, že rozhodnutím č. OU-VT-PLO-2025/000495-063 mu bola priznaná náhrada za vyvlastnený pozemok a že proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie, avšak súd nemohol bez presného uvedenia konania, do skončenia ktorého navrhuje nariadiť neodkladné opatrenie, vydať neodkladné opatrenie. Súd nemal odkiaľ vedieť, či sa nevedie aj iné konanie o tomto nároku na inom súde a preto postupoval v zmysle § 129 CSP a preto vyzval žalobcu na doplnenie neodkladného opatrenia. Poukazovanie, že sa vedie reštitučné konanie neznamena, že žalobca chcel vydať neodkladné opatrenie do jeho skončenia. Môžu sa viesť aj iné konania a žalobca ich aj môže iniciovať.

13. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

14. Podľa § 324 ods. 2 CSP, na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

15. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

16. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

17. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

18. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

19. Podľa § 326 ods. 2 CSP, k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

20. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

21. Podľa § 333 CSP, neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

22. Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

23. Podľa § 337 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a ak navrhovateľovi povinnosť podľa § 336 ods. 1 neuloží, poučí strany, ktorým sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, že môžu podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. Lehotu na podanie žaloby súd neurčuje.

24. Podľa § 337 ods. 3 CSP, súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým žalobe vo veci samej vyhovel.

25. V návrhu na vydanie neodkladného opatrenia musia byť uvedeného a opísané rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu.

26. K návrhu je potrebné pripojiť listiny, na ktoré sa navrhovateľ odvoláva. Pojem „osvedčenie dôvodnosti“ indikuje rozhodovanie súdu bez procesu dokazovania spravidla len na základe listín predložených navrhovateľom neodkladného opatrenia.

27. Neodkladné opatrenie je mimoriadny inštitút súdneho konania, ktorý je na mieste použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu z dôvodu, že žalobcovi reálne a bezprostredne hrozí ujma, alebo že by výkon v budúcnosti očakávaného súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Žalobca musí po osvedčení svojho hmotného nároku, ktorého ochrany sa domáha, presvedčivo osvedčiť skutočnosti odôvodňujúce bezodkladnú potrebu úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená.

28. Žalobca tak musí osvedčiť také konkrétne správanie sa žalovaného, ktorým spôsobuje žalobcovi nenahraditeľnú ujmu. Nárok uplatnený vo veci samej pritom nemusí byť nepochybne preukázaný, ale musí byť aspoň osvedčený. Miera osvedčenia sa riadi situáciou, najmä naliehavosťou riešenia. Osvedčovanie znamená zisťovanie najvýznamnejších skutočností potrebných pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia prostredníctvom označených dôkazov. Osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia sa posudzuje len podľa návrhu a k nemu doložených listín. Takýto postup predpokladá platnú právnu úpravu (§ 329 ods. 1 CSP), sledujúca tým dosiahnutie účelu inštitútu neodkladného opatrenia, ktorým je rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej si okamžitý zásah súdu v prípade potreby. Neodkladné opatrenie je totiž inštitútom, ktorý nachádza uplatnenie v situáciách, kedy nemožno čakať na skončenie veci samej, pretože je tu hrozba, že konečné rozhodnutie nebude mať už pre hmotnoprávny vzťah medzi stranami sporu materiálny význam. Neodkladné opatrenie tak predstavuje procesný zabezpečovací prostriedok dočasného a provizórneho charakteru, ktorého účelom je zabezpečiť podmienky na poskytnutie reálnej, účinnej a efektívnej súdnej ochrany stranám sporu, najmä z hľadiska zaručenia nerušeného rozhodovania vo veci samej, avšak za predpokladu aspoň osvedčenia nároku.

29. Aj v prípade splnenia formálnych a vecných predpokladov vyžadovaných zákonom pre nariadenie neodkladného opatrenia súd musí ešte zvažovať, či v prípade jeho nariadenia nedôjde k nevyváženému zásahu do vzťahov strán sporu alebo tretích osôb, a teda posúdiť primeranosť zásahu, ktorý predstavuje nariadenie neodkladného opatrenia. Procesnú zodpovednosť za výsledok konania (dôkazné bremeno) v tomto smere má len žalobca. Neodkladné opatrenie zásadne neprejudikuje právo, nárok žalobcov, má dočasný charakter, ktorého hranice sú dané ustanovením § 333 a nasl. CSP.

30. Z uvedeného vyplýva, že pre vyhovie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí ísť o osvedčenie takého stavu právnych (nie len faktických) vzťahov medzi žalobcom a žalovaným, ktorý vyžaduje dočasnú a rýchlu úpravu pomerov medzi nimi, t.j. naliehavosť situácie i po právnej stránke, a taktiež o osvedčenie ohrozenia nároku, keď jeho ohrozenie musí byť podložené konkrétnymi skutočnosťami.

31. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje tak podľa obsahu návrhu, pripojených listín a skutkových okolností z nich vyplývajúcich, ale aj dôvodnosti návrhu z hľadiska právneho posúdenia veci. Účelom neodkladného opatrenia je totiž rýchle a pružné riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. (pozri Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo 3/2010).

32. Predovšetkým je potrebné poukázať na to, že v rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia je rozsah „dokazovania“ podstatne zúžený. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodovanie o návrhu na neodkladné opatrenie. Výsledkom takéhoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia pravdepodobné. (pozri Uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo 104/2010, 2Cdo 105/2010).

33. V tejto súvislosti súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. novembra 2012, sp. zn. 6 M Cdo 5/2012, podľa ktorého osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na predbežné opatrenie. Pri ich zisťovaní neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takéhoto postupu je, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia ako nanajvýš (vysoko) pravdepodobné.

34. Pri osvedčovaní nároku nie je potrebné dbať na formálne požiadavky, inak platné pre dokazovanie, vrátane požiadavky, aby sa druhá strana sporu mohla vyjadriť k obsahu listín, ovplyvňujúcich úsudok súdu o splnení predpokladov pre nariadenie predbežného opatrenia. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 13. decembra 2012, sp. zn. 5 Obdo 33/2012)

35. Konštantná judikatúra súdov zakotvuje, že subjekt domáhajúci sa vydania predbežného opatrenia musí osvedčiť dôvody na jeho vydanie, t.j. potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov alebo obavu o ohrozenie budúceho výkonu súdneho rozhodnutia, dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. novembra 2012, sp. zn. 6 M Cdo 5/2012)

36. Neodkladné opatrenie umožňuje rýchle a efektívne riešenie takej situácie, keď je potrebný okamžitý zásah súdu v záujme rýchlej a účinnej ochrany práv a oprávnených záujmov fyzických a právnických osôb. Plní zaisťovaciu funkciu, jeho cieľom je zabezpečiť efektívnosť konania, prípadne vytvoriť pokojný stav, aby sa žalobca mohol nerušene domáhať svojho práva. Má preto opodstatnenie tam, kde v konkrétnom prípade je odôvodnená obava, že jeho nenariadením by sa podstatne zhoršila právna pozícia žalobcu v danom právnom vzťahu. Navrhované obmedzenie pritom musí byť primerané zabezpečovanému nároku a musí mať korešpondovať s právnym vzťahom, ktorý bude predmetom konania vo veci samej.

37. Súd pri nariaďovaní neodkladného opatrenia musí vziať zreteľ na fakty, propocionality následku a príčiny jeho vzniku. Ďalej je potrebné zvažovať pozitívne a negatívne argumenty v kolízií stojacich záujmov za súčasnej minimalizácie zásahov do základných práv strán sporu.

38. Pred nariadením neodkladného opatrenia posudzuje súd v celkovom kontexte požadovanej procesnej ochrany, či je osvedčená existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami, či žalobcom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie (princíp opodstatnenosti), či uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa žalobca domáha (princíp efektívnosti), či navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ má mať podľa okolností prípadu dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav, či právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprímeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality), či sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (§ 324 ods. 3 CSP).

39. Pomery, ktoré majú byť neodkladným opatrením upravené, musia mať vždy povahu právnych vzťahov. Regulácia faktických pomerov je z povahy veci vylúčená. Súčasne je nevyhnutné zohľadniť, že neodkladným opatrením nemožno upraviť pomery spätne. Právne účinky uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia smerujú vždy do budúcnosti.

40. Oboznámením sa skutkovými tvrdeniami obsiahnutými v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uvedených žalobcom a k nemu priloženými listinnými dôkazmi, vrátane podaného odvolania s doplnením návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, dospel súd k záveru, že návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný. Účelom neodkladného opatrenia je dosiahnutie predbežných účinkov v prípade, ak nie je zrejmé, kedy bude sporný vzťah strán sporu vyriešený konečným rozhodnutím a vyvstáva potreba dočasnej úpravy pomerov strán.

41. Z doposiaľ žalobcom predložených listinných dôkazov, tak ako je to vyššie uvedené, je dostatočne osvedčené, že žalobca sa domáha svojho vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam v rámci reštitučného konania už viac ako 20 rokov, pričom reštitučné konanie nie je do dnešného dňa právoplatne skončené. Ďalej mal súd za preukázané, že žalovaný ako správca pozemku a obec G. uzatvorili nájomnú zmluvu na predmetnú nehnuteľnosť a to za účelom realizácie projektu „Národné centrum vodných športov, oddychu a histórie“ s tým, že verejnosti už bola poskytnutá informácia podľa § 24 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Miestom realizácie má byť aj parcela, o ktorú sa vedie reštitučné konanie. Tento projekt môže viesť k nezvratnému stavu na týchto nehnuteľnostiach. Žalovaný napriek tomu, že vedel o vedenom reštitučnom konaní na uvedené nehnuteľnosti, uzatvoril s obcou G. nájomnú zmluvu za účelom realizácie projektu „Národné centrum vodných športov, oddychu a histórie“, ktorý v prípade realizácie môže vyvolať nezvratné zásahy na nehnuteľnostiach, ktoré žalobca žiada navrátiť v reštitučnom konaní.

42. Súd má v danom prípade za to, že žalobca súdu dostatočne osvedčil naliehavosť potreby nariadenia neodkladného opatrenia. V tomto prípade sa jedná o taký stav, ktorý je potrebné bezodkladne upraviť nariadeným neodkladným opatrením. Nevydaním neodkladného opatrenia by na predmetných nehnuteľnostiach mohlo dôjsť k nenávratnému stavu.

43. Súd zároveň zisťoval stav reštitučného konania vedeného na Okresnom úrade Vranov nad Topľou, Pozemkový a lesný odbor, pričom dopytom zistil, že voči rozhodnutiu správneho orgánu vedeného pod č. OU-VT-PLO-2025/000495-063 zo dňa 12.02.2025 bol podaný opravný prostriedok a administratívny spis bol predložený Okresnému súdu, odboru opravných prostriedkov, kde sa nachádza doposiaľ.

44. Súd pri nariadení neodkladného opatrenia posúdil tiež, či zásah zo strany súdu v podobe vydania neodkladného opatrenia do práv žalovaného, nie je neprímeraný ku konkrétnym okolnostiam prípadu. V tomto smere sa súdu nejaví tento zásah neprímeraným, nakoľko žalovaný neutrpí žiadnu preukázateľnú ujmu. Nariadenie neodkladného opatrenia, teda dočasná úprav práv a povinností sa súdu nejaví ako nevyvážený zásah do práv žalovaného. Podľa názoru súdu je žalovaný schopný túto dočasnú úpravu práv a povinností strpieť do momentu, kým nedôjde k vydaniu rozhodnutia ohľadom reštitučného nároku žalobcu k predmetným nehnuteľnostiam. Realizácia projektu ešte nezačala. Bol zverejnený len tento plán na realizáciu projektu podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov.

45. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia preto súd vyhovel návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia a vydal ho tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia tak ako to žiadal.

46. Na strane žalovaného mal pritom súd preukázanú pasívnu vecnú legitimáciu, nakoľko z predložených dôkazov je zrejmé, že nájomnú zmluvu za účelom realizácie projektu „Národné centrum vodných športov, oddychu a histórie“, s obcou G. uzatvoril žalovaný ako správca majetku štátu. Súd pritom poukazuje na uznesenie NS SR pod sp. zn. 4Obdo/42/2020 zo dňa 27.4.2021, kde dovolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na osobitný zákon č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu, ktorý upravuje správu majetku vo vlastníctve Slovenskej republiky. Správa majetku štátu je súhrn oprávnení a povinností správcu k tej časti majetku štátu, ktorý mu štát zveril do správy vrátane oprávnenia využívať všetky právne prostriedky na jeho ochranu. Túto správu vykonáva správca majetku štátu a takýto správca nekoná vo vlastnom mene, ale v mene štátu a preto má vecnú legitimáciu štát. Uvedený zákon však súčasne v ust. § 1 uvádza prípady, na ktoré sa predmetný zákon nevzťahuje, resp. z ust. § 1 ods. 2 písm. b) vyplýva, že sa tento zákon nevzťahuje na nakladanie s majetkom štátu, ktoré upravujú osobitné predpisy. Zákonná úprava pri uvedenom ustanovení odkazuje na viaceré osobitné predpisy, pričom jedným z týchto osobitných predpisov je aj zákon č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku, ktorý upravuje postavenie štátneho podniku. Z ust. § 5 ods. 1 citovaného právneho predpisu vyplýva, že podnik je právnickou osobou; vystupuje v právnych vzťahoch vo svojom mene a nesie zodpovednosť vyplývajúcu z týchto vzťahov. Dovolací súd zastáva názor, že uvedené ustanovenie je všeobecným ustanovením upravujúcim oprávnenie štátneho podniku, ako právnickej osoby konať vo svojom mene a súčasne niesť zodpovednosť vyplývajúcu z právnych vzťahov, v ktorých vystupuje. Z uvedeného ustanovenia žiadnym spôsobom nevyplýva, že štátny podnik nie je subjektom zodpovedným z titulu vydania bezdôvodného obohatenia. Ust. § 6 ods. 3 citovaného zákona, súčasne upravuje správu majetku štátu štátnym podnikom ako samostatnej zložky štátu tak, že podnik má právo majetok, ktorý spravuje držať, užívať ho a nakladať s ním v súlade s právnymi predpismi; podnik nemôže týmto majetkom zabezpečovať záväzky tretích osôb. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatoval, že štátny podnik v právnych vzťahoch nevystupuje ako Slovenská republika zastúpená štátnym podnikom, ale koná samostatne ako štátny podnik, a preto je vecne legitimovaným subjektom v súdnych sporoch, či už aktívne alebo pasívne.

47. Súd zároveň poukazuje, že žalobca žiadal vydať neodkladné opatrenie podľa ním uvedeného petitu návrhu (jeho znenia) len vo vzťahu k Slovenskému vodohospodárskemu podniku, štátnemu podniku a nie vo vzťahu k obci G., ktorá realizuje projekt „Národné centrum vodných športov, oddychu a histórie“. Preto súd neodkladné opatrenie vydal v zmysle návrhu, len voči žalovanému, nakoľko súd nemôže ísť ultra petit.

48. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

49. V zmysle § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

50. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

51. Žalobca bol v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia úspešný v celom rozsahu a preto súd rozhodol, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Ide o rozhodnutie o vydaní neodkladného opatrenia, ktorým sa konanie končí.

52. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Proti I. výroku tohto uznesenia odvolanie nie je prípustné.

Proti výroku II. a III. tohto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Toto neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením.